

Орленко Н. А., Скидан І. В., Акімова В. О., Ключніков Т. М.

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ЕВАКУАЦІЇ ПОРАНЕНИХ

Від початку реальної військової агресії з боку Російської Федерації та захоплення території України питання захисту Батьківщини стало як ніколи актуальним.

Своєчасне надання першої медичної допомоги може врятувати життя поранених і хворих, а своєчасна евакуація з поля бою – запобігти повторному пораненню чи загибелі. Так, на нашу думку, фізично підготовлені бійці можуть бути менш вразливими до стресу, який може виникнути в таких ситуаціях, і вони будуть краще підготовлені для прийняття важких рішень у критичних ситуаціях. Тому, спираючись на досвід країн НАТО, було створено курс тактичної медицини.

Тактична медицина – це надання медичної допомоги під час бойових дій. Запровадження курсу для кожного солдата в західних військах дало хороші результати – кількість загиблих від поранень серед військових США зараз найнижча за весь час. Тактична медицина враховує, що місця та обставини, в яких надається допомога під час військових дій, принципово відрізняються від звичайних госпіталів, станцій швидкої допомоги чи навіть тротуарів у центрі міст.

Доведено, що ранній початок медичної допомоги є чинником, який значно підвищує шанси пораненого на виживання та функціональне відновлення.

Кожен військовослужбовець сучасної української армії, крім вмiлого володіння зброєю, фізичної та тактичної підготовки, має володіти ще й мистецтвом надання медичної допомоги в бойових умовах. Солдат без знання тактичної медицини небезпечний як для себе, так і для своїх товаришів.

Виявлено, що на полі бою основною причиною смерті 80-90% поранених були масивна крововтрата і шок. Травми, які виникають в умовах сучасного збройного протистояння, значно обмежують час надання першої медичної допомоги на полі бою. Смерть настає від десятків секунд до години. Це говорить про те, що кожному бійцю важливо мати гарну фізичну, психологічну та медичну підготовку.

Тому, на нашу думку, ранній початок медичної допомоги є чинником, який значно підвищує шанси пораненого на виживання та функціональне відновлення. Таким чином, існує поняття «золота година», коли після травми повинна починатися кваліфікована медична допомога.

На нашу думку, ранній початок медичної допомоги є чинником, який значно підвищує шанси пораненого на виживання та функціональне відновлення. Таким чином, існує поняття «золота година», коли після травми повинна починатися кваліфікована медична допомога.

На початку російсько-української війни за деякими даними до 30% поранених, яких можна було врятувати, гинуло. Навіть під час Другої

світової війни цей показник у Червоній армії не перевищував 25%. Звернемо увагу на те, що у військових конфліктах за участю військ держав-членів НАТО смертність поранених, яких можна врятувати, не перевищував лише 3%. Таким чином, ранній початок медичної допомоги є фактором, який значно підвищує шанси пораненого на виживання та функціональне відновлення.

Таким чином, на нашу думку, кожен військовослужбовець сучасної української армії, крім вміння володіти зброєю, фізичної та тактичної підготовки, також має володіти мистецтвом надання медичної допомоги в бойових умовах. І завжди бути впевненим, що якщо його поранять, його товариші знатимуть, що робити, і допоможуть, як тільки дозволять бойові умови.

Надання першої медичної допомоги на полі бою є надзвичайно важливим чинником збереження життя поранених. Аналіз причин загибелі бійців показав, що велику частину можна було врятувати. Близько 90% поранених бійців гинуть ще до потрапляння в госпіталь – в основному через несумісні з життям травми. Однак деякі стани, такі як кровотеча з кінцівок, напружений пневмоторакс і проблеми з дихальними шляхами можна усунути в бойових умовах.

Місця бойових дій умовно розділені на три зони – зелену, жовту та червону. Розмір допомоги залежить від того, де знаходиться постраждалий.

Червона зона – це місце, де армія знаходиться під вогнем ворога. На цій ділянці головним завданням армії є виконання бойових завдань з подальшим наданням домедичної допомоги пораненим. В цієї зоні поранений може накласти собі сам турнікет, знайти зону безпечного укриття та чекати на евакуацію. Якщо він без свідомості або травми не дозволяють самостійно накласти собі турнікет, то ці дії може виконати його побратим або бойовий медик (якщо є можливість і є дозвіл командира). Допомога пораненому включає якнайшвидше накладення турнікету, якщо є кровотеча, а також евакуацію пораненого з ураженої ділянки, де від бойового медика під час надання допомоги потребує швидкість реакції, знання тактичної медицини та хороша фізична підготовленість.

Також, важливо звернути увагу на те, що в міських умовах поранених слід якнайшвидше перевести в кращі тактичні умови до початку надання допомоги. Особливу небезпеку становлять снайпери у міських умовах через велику кількість місць для встановлення вогневих точок.

Відкриті території часто знаходяться під наглядом ворога. Для рятування поранених і недопущення ініціативи противника важливо застосовувати різні засоби (перевага вогнем, диверсією, димові завіси, спеціальні або саморобні засоби пересування поранених, евакуаційні стропи з карабінами тощо).

Виходячи з вищесказаного тактична медицина – це комплекс

заходів, обладнання та засобів для надання невідкладної медичної допомоги військовослужбовцям у бойових та польових умовах. Завдання бійця-рятувальника запобігти миттєвій смерті учасника бойових дій після поранення, надати йому першу медичну допомогу, евакуювати його з небезпечної зони та швидко доставити в госпіталь. Важливою частиною системи надання тактичної медичної допомоги є транспортування поранених у безпечний район. Одним із ключів до надання допомоги пораненим у тактичній обстановці є запобігання новим втратам. Переміщення потерпілого здійснюється згідно плану порятунку та повністю відповідає вищезазначеним принципам.

Однією з важливих умов надання первинної медичної підготовки бойового медика є фізична підготовка яка може значно впливати на організм людини під час евакуації поранених з поля бою. Така евакуація може бути фізично вимагаючою, зокрема через потребу в роботі з важким обладнанням або необхідністю переносити важкі навантаження, наприклад, людей або обладнання. Тому, хороша фізична підготовка може допомогти зменшити ризики поранення або виснаження під час евакуації поранених.

Крім того, фізична підготовка може впливати на здатність людини до виконання технічних та медичних процедур, які можуть бути необхідні під час евакуації поранених. Наприклад, фізично підготовлена людина може легше підняти пораненого, надати першу допомогу або швидко пересуватися на території поля бою.

Крім того, фізична підготовка може покращити психологічний стан людини під час евакуації поранених. Фізично підготовлені люди можуть бути менш вразливими до стресу, що може виникати в таких ситуаціях, і вони можуть бути більш здатні до прийняття важких рішень в критичних ситуаціях.

Отже, загалом можна сказати, що фізична підготовка може мати значний вплив на організм людини під час евакуації поранених з поля бою. Вона може допомогти зменшити ризики поранення та виснаження, покращити здатність до виконання технічних та медичних процедур, а також покращити психологічний стан людини під час критичних ситуацій.

Література

1. <http://1staidplast.org.ua/tccc>
2. <https://life.pravda.com.ua/columns/2016/02/1/207442/>